

Constantin Brâncoveanu

Vasile Alecsandri

Boier vechi și domn creștin,
De averi ce tot strângea
Sultanul se îngrijea
Și de moarte-l hotăra,
Căci vizirul îl pâra.
Într-o joi de dimineață,
Zi scurtării lui de viață,
Brâncoveanu se scula,
Fața blândă el spăla.
Barba albă-și pieptăna,
La icoane se-nchina,
Pe fereastră-apoi căta
Și amar se spăimânta!
„Dragii mei, cuconi iubiți!
Lăsați somnul, vă treziți,
Armele vi le gătiți,
Că pe noi ne-a-nconjurat
Pașa cel neîmpăcat
Cu-ieniceri, cu tunuri mari
Ce sparg ziduri cât de tari!”
Bine vorba nu sfârșea,
Turcii-n casă iurușea,
Pe tuspătru mi-i prindeau
Și-i duceau de-i închideau
La Stambul, în turnul mare
Ce se-nalță lângă mare,
Unde zac fețe domnești
Și soli mari împărătești.
Mult acolo nu zăcea,
Că sultanu-i aducea
Lângă foișorul lui
Pe malul Bosforului.
„Brâncovene Constantin,
Boier vechi, ghiaur hain!
Adevăr e c-ai chitit
Pân-a nu fi mazilit,
Să desparți a ta domnie
De a noastră-mpărăție?
Că de mult ce ești avut,
Bani de aur ai bătut
Fără a-ți fi de mine teamă,
Fără vrea ca să-mi dai seamă!”
„De-am fost bun, rău la domnie,

Dumnezeu singur o știe;
De-am fost mare pe pământ,
Cată-acum de vezi ce sânt!”
„Constantine Brâncovene!
Nu-mi grăi vorbe viclene.
De ți-e milă de copii
Și de vrei ca să mai fii,
Lasă legea creștinească
Și te dă-n legea turcească.”
„Facă Dumnezeu ce-a vrea!
Chiar pe toți de ne-ți tăia,
Nu mă las de legea mea!”
Sultanul din foișor
Dete semn lui imbrohor.
Doi gelați veneau curând,
Săbiile fluturând,
Și spre robi dacă mergeau,
Din cuconi își alegeau
Pe cel mare și frumos,
Și-l puneau pe scaun jos,
Și cât pala repezea,
Capul iute-i reteza!
Brâncoveanu greu ofta
Și din gură cuvânta:
„Doamne! fie-n voia ta!”
Cei gelați iarăși mergeau
Și din doi își alegeau
Pe cel gingaș mijlociu,
Cu păr neted și gălbui,
Și pe scaun îl puneau
Și capul îi răpuneau!
Brâncoveanu greu ofta
Și din suflet cuvânta:
„Doamne! fie-n voia ta!”
Sultanul se minuna:
Și cu mila se-ngâna
„Brâncovene Constantin,
Boier vechi și domn creștin!
Trei cuconi tu ai avut,
Din trei doi ți i-ai pierdut,
Numai unul ți-a rămas.
Cu zile de vrei să-l las,
Lasă legea creștinească
Și te dă-n legea turcească!”
„Mare-i Domnul-Dumnezeu!
Creștin bun m-am născut eu,
Creștin bun a muri vreau...
Taci, draguță, nu mai plânge

Că-n piept inima-mi se frânge,
Taci și mori în legea ta
Că tu ceru-i căpăta!"
Imbrohorul se-ncrunta,
Gelații se înainta
Și pe blândul copilaș,
Dragul tatei fecioraș,
La pământ îl aruncau
Și zilele-i ridicau.
Brâncoveanu greu ofta
Și cu lacrimi cuvânta:
„Doamne! fie-n voia ta!”
Apoi el se-ntuneca,
Inima-i se despica,
Pe copii se arunca,
Îi bocea, îi săruta,
Și turbând apoi striga
„Alelei! tâlhari păgâni!
Alei! voi feciori de câini!
Trei cuconi ce am avut,
Pe tustrei mi i-ați pierdut,
Dare-ar Domnul-Dumnezeu
Să fie pe gândul meu
Să vă ștergeți pe pământ
Cum se șterg norii la vânt,
Să n-aveți loc de-ngropat,
Nici copii de sărutat!”
Turcii crunt se oțereau
Și pe dânsul tăbărau,
Haine mândre-i le rupeau,
Trupu-i de piele jupeau,
Pielea cu paie-o umpleau,
Prin noroi o tăvăleau,
Și de-un paltin o legau
Și râzând așa strigau:
„Brâncovene Constantin,
Ghiaur vechi, ghiaur hain!
Cască ochi-a te uita
De-ti cunoști tu pielea ta?”
„Câini turbați, turci, liftă rea!
De-ți mânca și carnea mea,
Să știți c-a murit creștin
Brâncoveanu Constantin!”